

Irtolainen

3/2007

S i s ä l l y s

Pääkirjoitus Antti Eronen	3
Terveellinen ruoka - parempi mieli? Maiju Riihola	4
Kuvia maasta, jota ei enää ole Kyösti Knuuttila	5
Steven Seagal Laika Nevalainen	6
Maisteripalsta: Antti Linna Faiz Alshail	9
Minun Helsinkini Veera Moll	10
Oivalluksia ja erehdyksiä Antti Kaihovaara & Joonas Kinnunen	14
Helsingin yliopiston ura- ja rekrytointipalvelut	15
Erään harrastuksen alkuajoista Sebus T.A. Gylling	16
Tarina Torsposta Peelo Pilkku	20
Valtiotieteen ylioppilas Ari Ihander	21
Mikrohistoriasta Ari Ihander	22

**PÄÄKIRJOITUS
/ ANTTI ERONEN**

Yliopistosta ja odotuksista

Uudet asiat alkavat aina syksyisin ja vanhojakin kokemuksia on silloin hyvä arvioida uudestaan. Ensimmäinen syksy yliopistolla kuluu nopeasti, eikä sen äärellä useinkaan ehdi muistella niitä odotuksia ja haaveita, joita ennen opiskelun alkua on itselleen onnistunut kasaamaan. Syytä kuitenkin olisi. Omien odotusten ja tavoitteidensa jatkuva reflektointi olisi etenkin akateemisen vapauden/vastuun piirissä eläville yliopisto-opiskelijoille elintärkeää.

Mitä valtiotieteelliseltä tiedekunnalta sitten odotetaan? Usein ihmetellään, missä ne kaikki poliittiset keskustelut käydään tai vaikkapa historiatieteellisfilosofiset väittelyt. Missä on se maailmanparannus? Jalot ajatukset etenkin intohimoisista ja asialleen omistautuneista opiskelijoista tuntuvat unohtuvan pian. Odotusten murenemisesta on näyttöäkin. Tiedekuntajulkaisu Tutkain pohdiskeli viime vuonna valtsikkalaisten poliittista aneemisuutta näyttävästi. Ilmeisesti sitä siis pitäisi olla. Se onkin sitten toinen kysymys, minkä takia tällaista keskustelukulttuuria ei pääse muodostumaan, jos ihmiset sitä kerran kaipaavat.

Toinen keskeinen odotuskenttä hyrrää ns. opetuksen laadun ympärillä. Ilmeisesti opetukselta odotetaan paljon, mutta odotusten varsinainen sisältö on jokseenkin hahmotonta. Laadusta puhutaan epämääräisen negatiivisesti, mutta kukaan ei tiedä tai ei ainakaan halua sanoa, mitä voitaisiin tehdä paremmin. Palautetta opetuksesta pyydetään joka paikassa ja sitä aivan varmasti saa antaa. Myös oma oppiminen kyseenalaistetaan helposti. Millaisiin tuloksiin yliopistollisen opiskelun pitäisi johtaa? Varmaa on ainakin se, että oppiminen on useinkin hyvin vähittäistä ja sen tulokset näkyvät hiljalleen lisääntyvänä varmuutena ja taitona tarttua uusiin asioihin.

Omat odotukset kannattaa kääntää voimaksi. Niiden ja todellisuuden suhteen pohtiminen auttaa valmistautumaan tulevaisuuden haasteisiin. Työelämä ja oma oppiminen vaatii itseymmärrystä! Tosiasioiden tunnustaminen on fiksua, sanoisi poliittisen historian opiskelija. Samalla omaa ympäristöään voi aktiivisesti pyrkiä muokkaamaan. Irtolainen haluaakin auttaa opiskelijoiden itseymmärrystä tarjoamalla mahdollisuuden omien odotustensa hahmottamiseen ja ylöskirjaamiseen. Vastaathan siis Irtolaisen suureen odotuskyselyyn, kun se ilmestyy sähköpostiisi. Tuloksia esitellään mahdollisesti seuraavassa numerossa. Sitä ennen voit edistää kollektiivista reflektointia äänestämällä HYY:n edustajistovaaleissa. Kysy ja kyseenalaista tieteen ja sivistyksen puolesta.

IRTOLAINEN 3/2007

Päätöimittajat: Marko Nikula ja Antti Eronen
Toimitusneuvosto: Valtteri Härmälä, Antti Kaihovaara,
Heikki Lauha, Laika Nevalainen, Maiju Riihola
Taitto: Marko Nikula Kannen kuva: Marina Ekroos

Irtolainen on talous- ja sosiaalhistorian opiskelijoiden
TASO ry:n virallinen riippakivi. Painos on 150 kpl.
Yritys on kova julkaista neljä numeroa vuodessa.
Painopaikka Otamedia, Espoo.

Palaute: marko.nikula@helsinki.fi, antti.eronen@helsinki.fi

Jos lehti ei kelpaa, tule itse tekemään parempi!

PUHEENJOHTAJALTA
/ MAIJU RIIHOLA

Terveellinen ruoka - parempi mieli?

“Mun äiti teki noi lihapullat” tai jotain vastaavaa, sanoo pikkulapsi valmisruokayhtiön mainoksessa. Äidin tekemiä lihapullia? Pakko olla maukasta ja aivan varmasti terveellistä, sitä hän on kotiruoka ja sitä haluaa olla myös valmisruoka. Minä valmistin äsken ruokatunnilla todellista älyruokaa: kuuluisan tv-kokin mikrovalmis ateria lupasi herkullisen makuelämyksen, joka jopa viheltämällä ilmoittaa kun se on valmista. Aivan mahtavaa! Ja omatuntokin on puhdas, koska pakkaus ilmoitti aterian täyttävän 19 % päivän kaloritarpeestani, 21 % rasvan tarpeestani (23 % tyydyttyneiden rasvojen tarpeesta) ja sisälsi vain 0,75 % suolaa. Helpoa, terveellistä ja vielä luksustakin.

Lasillisen punaviiniä voi huoletta nauttia päivässä, tumma suklaa on jopa terveellistä ja jotkut karkit sisältävät c-vitamiinia. On se ihanaa kun terveellisten elämäntapojen noudattaminen on tehty meille kuluttajille niin helpoksi. Kaikki on nykyään kevyttä, terveellistä ja jopa terveyttä edistävää. Jos kilot huolettavat, mutta alkoholia tekee mieli, on siideripulloihin laitettu kalorimerkinnot niin näkyvästi esille, ettei edes kiire estä valitsemasta sitä kevyintä vaihtoehtoa. Enää kasvissyönti ei ole mitään, nyt vältetään hiilareita tai ainakin paastotaan, koska “siitä tulee jotenkin niin puhdas olo”. Mahtavaa!

“Terveys tuli karkkikauppaan”, otsikoi Talous-sanomat lokakuun alussa. Suuren karkkiteh-

taan markkinointijohtaja kertoo lehdessä, että kuluttajat hakevat terveellisempiä vaihtoehtoja. Take away -sukupolvi kulkee kahvimuki toisessa kädessä ja välipalapatukka toisessa. Välipalapatukka?

Tähän mennessä karkkihyllässä on saanut olla rauhassa ilman meuhkaamista kaiken maailman terveellisyysasioista, karkki on ollut karkkia ja kaukana välipalasta. Niin on opettanut sekä äiti että hammaslääkäri.

Olen kyllä tietoinen rasvan, sokerin ja alkoholin aiheuttamista kansanterveydellisistä haitoista, mutta olen myös niin kyllästynyt siihen, että kaiken on oltava terveellistä. Minä haluan nauttia suklaani suklaana, syntisen rasvaisena nautintona, enkä halua, että se tulevaisuudessakaan on runsaskuituista tai sisältää terveellisiä omega 3 -rasvahappoja. Toistaiseksi light beer ja kofeiiniton kahvi ovat esimerkkejä terveys tuotteista, jotka eivät ole Suomessa onnistuneet lyömään täysin läpi, mutta mistä sen tietää nyt kun yksi viimeisistä linnakkeista, karkkihyllä, on ilmeisesti menetetty.

Ilahduttavaa on, että myös päivittäisiä esimerkkejä löytyy. Nimestään huolimatta Unicafeen kermainen kanakastike ei sisällä lainkaan kermaa.

KIRJA
/ KYÖSTI KNUUTILA

Kuvia maasta, jota ei enää ole

Propaganda – valokuvia neuvostoarkistoista
Toimittaneet Mark Holborn ja Torsten Nyström
Kustannusosakeyhtiö Otava

Propaganda on kokoelma kylmän sodan aikaisia neuvostovalokuvia. Teoksen kuvat on valittu Neuvostoliiton johtavan uutis- ja kuvatoimiston APN:n kuva-arkistosta. APN tuotti kansainväliseen leveykseen neuvostoliittolaisen sensuurin hyväksymiä kuvia – siis propagandaa.

Teoksen nimi Propaganda tekee kirjasta eränlaista voittajien historiaa. Vastaavanlainen teos kylmän sodan toisen osapuolen kuva-arkistoista saisi ehkä nimekseen Amerikkalainen unelma tai jotain amerikkalaiseen populaarikulttuuriin viittavaa. Neuvostoarkistojen kuvat kertovat maasta, jota ei enää ole sekä tulevaisuudesta, joka ei koskaan tullut.

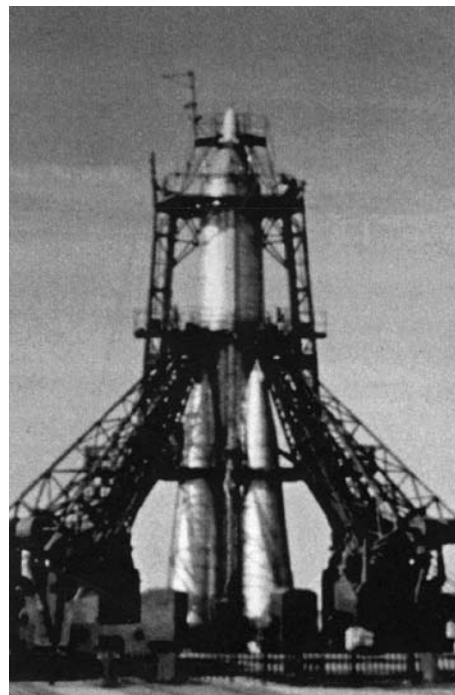
Propaganda on aina tarkkaan tehty valinta sen välillä mitä kerrotaan ja mitä jätetään kertomatta. Propagandaa on myös tapa, jolla kerrotaan. Propagandan kuvissa yksityisen ja julkisen välille vedetään ylittämätön raja. Kuvat kertovat ainoastaan suurista ja mahtavista. Suurvallan pyrkimysten taustalla ovat aina yksittäiset tragediat, jotka auttamatta jäävät vaimeaksi taustakohinaksi neuvostokuvastossa. Kuvien kautta välittyy kuva neuvostoliittolaisesta uutisoinnista, jossa mikään ei koskaan ollut uutta.

Neuvostoliiton valokuva-albumissa yksittäinen ihminen on osa suurta kokonaisuutta. Ainoastaan viralliset sankarit esiintyvät mitaleineen ilman ympäröivää ihmisjoukkoa tai pakollista traktoria. Kuvista välittyy tunnelma yksilöstä valtavan koneen osana. Edistyksen kone pyrkii taukoamatta eteenpäin. Koneen käyttäjät: insinöörit ja tiedemiehet ovat kertomuksen sankareita. Kuvissa kaikki on hallittua ja valjastettu palvelemaan lupausta tulevasta. Jopa metsän puut ovat viivoittimella vede-

tyillä linjoilla, kuten seuraavalla sivulla marssivat paraatijoukot.

Kirjan vaikuttavinta antia ovat kuvat rakennushankkeista, jotka eivät kunnioittaneet mitään rajoja. Mahdottoman mahtavat patohankkeet Siperian ikiroudan keskellä valottavat mielenmaisemaa, jossa ihminen on kaiken mitta eikä muita jumalia ole. Teollisen rakentamisen kuvissa on karua esteetiikkaa, jota on vaikea pukea sanoiksi.

Sputnikin onnistuneesta laukaisusta maata kiertävälle radalle tuli juuri kuluneeksi lokakuun alussa 50 vuotta. Kirjan päättävä, kosmonautteja ja avaruusmatkailua kuvaava luku kertoo kylmän sodan aikaisesta varustelukierteestä, jonka yksi huipentuma Sputnikin laukaisu oli. Näihin kuviin tiivistyy propagandan merkitys kylmän sodan valtakamppailussa. Avaruusmatkailun saralla tehdyt saavutukset ovat edelleen suuri ylpeyden aihe Venäjällä, mutta myös Yhdysvalloissa. Sekä Moskovasta että Washingtonista löytyvät avaruuden valloitukselle omistetut museot, jotka muistuttavat ajasta jolloin propaganda ei tuntenut mitään rajoja.

Steven Seagal – 2000-luvun renessanssimies

Laika Nevalainen

Niille, jotka eivät ole aikaisemmin kuulleet miehestä nimeltä Steven Seagal, kerrottakoon, että kyseessä on amerikkalainen näyttelijä, joka on tähdittänyt kymmeniä toimintaelokuvia ja kuuluu samaan kastiin Sylvester Stallonen, Arnold Schwarzeneggerin ja Jean-Claude van Dammen kanssa. Van Dammen tavoin Seagal on taistelulajien ammattilainen ja se avasi myös hänelle oven elokuvien maailmaan.

Minun kiinnostukseni miestä kohtaan heräsi, kun töissä huomasin, kuinka häneltä tuntuu ilmestyvän joka toinen kuukausi uusi elokuva dvd:lle. Elokuvat vaikuttivat toistensa kopioilta ja arvelin niiden olevan kamalaa action-höttöä, joka ei kiinnosta ketään. Hämmästyinkin, kun asiakkaat kyselivät uusimman lohkaisun perään. Päätin ottaa selvää, mistä elokuvissa ja tässä kaappikelloa muistuttavassa mieheissä oikein on kyse.

Dojosta Hollywoodiin

Steven Seagal syntyi 10.4.1952 Yhdysvalloissa ja aloitti taistelulajien harjoittamisen hyvin nuorena. Opiskeluiden jälkeen Seagal muutti japanilaisen tyttöystävänsä kanssa Japaniin, missä hän opetti tyttöystävän vanhempien omistamassa aikido-koulussa. 1980-luvun alussa toisen Japanissa vietetyn ajanjakson jälkeen Seagal palasi Yhdysvaltoihin ja toimi mm. Sean Conneryn tähdittämän Bond-elokuvan Älä kieltäydy kahdesti taistelulaji-koordinaattorina. Seagalin oma näyttelijänura aukeni hänen toimiessaan Hollywood-agentti Michael Ovitzin henkivartijana, joka esitteli Seagalin Warner Brosin pomoille.

Ensimmäinen elokuva Above the Law, suomeksi Nico, ilmestyi vuonna 1988. Vuosina

1990-91 Seagal näytteli pääosaa kolmessa toimintaelokuvassa ja vakiinnutti asemansa action-sankarina. Todellisen läpimurtonsa Seagal teki vuonna 1992 ensi-iltansa saaneessa, suuren suosion saavuttaneessa elokuvassa Kaappaus merellä (Under Siege), jota muisteli minulle innoissaan mm. toinen tämän lehden päätoimittajista. Elokuva on Seagalin menestynein ja siitä on tehty jopa jatko-osa, Kaappaus raiteilla.

Tyypiesimerkki

Kaappaus merellä on myös elokuva, josta aloitin tutustumisurakkani Seagalin elokuviin. Alkuasetelmista totean ehkä vain, että odotukset eivät olleet kovin korkeat. Steven Seagalin näyttelemä Casey Ryback on kokki taistelulaiva Missouriilla, joka lähtee viimeiselle matkalleen. Laiva kuitenkin kaapataan ja kylmäkaappiin lukittu Seagal lähtee pelastamaan tilannetta paljastuen räjähd-, aseenkäyttö- ja taistelulajiekspertiksi.

Seagal saa pelastusoperaatioonsa kumppaniksi itkeskelevän ja yksinkertaiselta vaikuttavan playboy-mallin. Hän onkin yhtä taustalla näkyvää sihteerä lukuunottamatta ainoa naishenkilö koko elokuvassa. Soppaan keitetään vielä McGyver-tyyppisiä pommiviritelmiä ja halpaa äijä-huumoria, Seagal sanoo mm. kylmäkaappiin joutuessaan ”it’s going to be a cold day in hell”.

Kaappaus merellä on suhteellisen jouhevasti etenevä ja viihdyttävä perustoimintaelokuva. Juonesta tietää suurin piirtein alusta asti, mitä tulee tapahtumaan, jos on yhtään katsonut tv:stä toimintaleffoja. Tapahtumapaikkana on vain laiva, joten setti pysyy hyvin kasassa.

Kaappaus merellä on kuin Unicafen jauhelihakastike: ei yllätyksiä luvassa, mutta vatsa tulee täyteen.

Ei sittenkään niin tyypillinen

Saavutettuaan menestystä Seagal halusi tuoda elokuvissaan esiin hänelle tärkeitä asioita, erityisesti kiinnittää ihmisen huomio ympäristön tilaan ja kohteluun. Elokuvassa Vaarallisella alueella (On Deadly Ground, 1994) Seagal pelastaa eskimot öljykatastrofilta, Tappavassa salaisuudessa (Fire Down Below, 1997) hän tutkii myrkyllisen jätteen sijoittamista vanhoihin kaivoksiin ja Patriotissa (The Patriot, 1998) hänen hahmonsa yrittää estää tappavan viruksen leviämisen.

Yleisö ei kuitenkaan ymmärtänyt Seagalin pyrkimyksiä yhdistää toimintaelokuvaan ympäristönsuojeluun kannustavaa sanomaa. Seagalin suosio on hiipunut, mutta uskollinen fanijoukko on säilynyt. Kaikki vuodesta 2003 asti tehdyt elokuvat on Pohjois-Amerikassa julkaistu suoraan videolle/dvd:lle. Tämä ei ole kuitenkaan hidastanut Seagalialta, vaan parhaimmillaan vuonna 2005 häneltä ilmestyi viisi uutta elokuvaa. Sen lisäksi, että Seagal näyttelee, hän on tuottanut monet elokuvistaan ja osallistunut myös niiden käsikirjoittamiseen ja ohjaamiseen.

Verta ja väkivaltaa

En osaa sanoa katsojakokemuksen perusteella mitään Seagalin leffojen laadun kehityksestä 1990-luvulta tähän päivään, sillä viiden leffan katsomistavoitteesta huolimatta en ole onnistunut katsomaan kuin 2,5 elokuvaa. Kaappaus merellä lisäksi katsoin kokonaan vuonna 2006 ilmestyneen Attack Force –nimisen elokuvan, jossa Seagal on, jälleen kerran, armeijan leivissä. Hänen joukkonsa tapetaan ja koston ajamana hän ryhtyy taistelemaan armeijan rahoittamaa huumekauppaoperaatiota vastaan.

Attack Force oli mielestäni älytön. Äijiä vain tapettiin ja veri roiskui. Elokuvan ikäraja on-

kin K-18. Oli lähinnä ällöttävää katsoa, kuinka kymmenien ihmisten kurkku viillettiin auki. Elokuvasa hypittiin paikasta toiseen ja oli vaikea ottaa selvää kuka teki yhteistyötä kenenkin kanssa. Kaappaus merellä elokuvan viihdearvon voin vielä ymmärtää ja tunnustaa, mutta Attack Force oli lähinnä vain hämmentävä. Jos Kaappaus merellä oli jauhelihakastike niin Attack Force on kasvisyllätys tai muu vastaava mössö, josta ei tiedä, mitä suuhunsa laittaa.

Attack Force oli yllättävän väkivaltainen. Kutsuisin sitä pikemminkin väkivalta- kuin toimintaleffaksi. Vaikutteita on myös kauhu- ja sci-fi –leffoista. Samalla se oli mielestäni tylsä.

Vaikka kulku olikin sekava, se ei ollut kovin nopeatempoinen saati mukaansa tempaava. Ja älkää nyt ajatelko, että suhtaudun samalla tavalla kaikkiin toimintaelokuviin! (Vaikka täytyy myöntää, että katsoessani Hurjapäät: Tokio Driftiä pikakelasin osan kaahaus-kohtauksista...)

Pönäkkä kivikasvo

Seagal on sanonut, että "Action films are great, but an action film that has characters that are compelling and a story that people can care about is something even better. We love to see action heroes that are vulnerable, that are sensitive, that are family people, that are accessible." Kommentti kuulostaa koomiselta, sillä en ensimmäiseksi kutsuisi Seagalin hahmoja herkiksi ja helposti lähestyttäviksi. Attack

Forcen lopussakin Seagalin hahmo on ainoa joka jää eloon, mutta silti hän vain ajaa kivikasvoisena paikalta pois. Tai ehkä Seagal on saanut vaikutteita suomalaisilla miehiltä, jotka tunnetusti eivät tunteitaan näytä, vaikka mikä olisi.

Seagaliala onkin kritisoitu siitä, että hän näyttelee monissa elokuvissaan samaa hahmoa ja että hänen hahmonsensa vaikuttavat tunteettomilta. Hahmot ovatkin mielestäni suhteellisen vähäsanaisia ja -eleisiä, sama ilme naamalla koko ajan. Ehkä tämä kuvastaa Seagalin ajatuksia näyttelemisestä: "The secret is not to act, but to be." Seagal näyttelee kaikissa elokuvissaan poliisia, agenttia tai armeijan upseeria. Häneltä ilmestyy niin monta samantyyppiseltä vaikuttavaa elokuvaa vuosittain, että tulee mieleen 1900-luvun alun Hollywoodin kultakausi, jolloin elokuvia tuotettiin fordismien periaatteiden mukaan kuin liukuhihnalla: tarinoita kierrätettiin vuodesta toiseen ja samoja lavasteita käytettiin monessa eri elokuvassa.

Molemmissa katsomissani elokuvissa Seagalin hahmo kyllä hoitelee neljästä viiteen pahista kahdessa sekunnissa, mutta olin silti pettynyt taistelulaji-kohtauksiin, sillä olin etukäteen lukenut Seagalin todella olevan aikidomestari. Taistelulaji-taidot näyttivät elokuvien perinteiseltä käsien heiluttelulta, vain haja haja –huudot puuttuivat. Eivätkö Seagalin taidot pääse oikeuksiinsa, kun vastustajat eivät osaa aikidoa? Toisaalta Wikipedian mukaan aikidossa ei niinkään keskitytä lyönteihin ja potkuihin, "vaan siinä harjoitellaan pääasiallisesti vastustajan voiman ja sen liikeradan ohjaamista rentouden ja mahdollisimman vähäisen voimankäytön keinoin."

Wikipedian mukaan aikidossa ei myöskään ole tarkoitus vahingoittaa vastustajaa. Näin ei ole

Seagalin elokuvissa ja Seagalin tuotemerkki näyttää olevan vastustajan tappaminen iskemällä jonkin sortin teräase läpi tämän kallosta. Attack Forcessa Seagal on jo vähän pönäkkä ja jäykkä, hänen liikeensä eivät ole ihan niin sulavia kuin voisi toimintasankarilta odottaa. Seagalin hahmosta luodaan kuva viisaana ja kokeneena upseerina, joka kaikesta sekaavuudesta huolimatta on ajan tasalla ja oikealla hetkellä osaa hoitaa homman kotiin.

"I am hoping that I can be known as a great writer and actor some day, rather than a sex symbol."

No, miestä ei voi ainakaan syyttää kunnianhimon puutteesta. Seagal ei ole keskittynyt kuitenkaan vain elokuvaan ja taistelulajeihin. Hän on julkaissut kaksi levyä: *Songs from the Crystal Cave* (2005) ja *Mojo Priest* (2006). Hänellä on oma energiajuomamerkki, *Steven Seagal's Lightning Bolt*, ja net-

tikauppa, josta voi ostaa energijuoman lisäksi mm. kosmetiikkaa, hänen levyjään ja julisteitaan. Hän on eläin- ja ympäristöaktivisti. Hän myös osaa sujuvasti japania, on kasvissyöjä, kuuden lapsen isä sekä tulku eli tietoisesti jälleen syntynyt buddhalainen opettaja.

Mikä Seagalissa sitten ihmisiä viehättää ja kiinnostaa? Ehkä hänen elokuvansa ovat miesten vastine naisten itseään toistavista romanttisista komedioista. En tiedä. Tai sitten Seagal käsittämättömyudessaan viehättää ihmisiä ja hänestä saa paljon materiaalia viihdeohjelmien parodioihin. Toisaalta kuka ei haluaisi Seagalin tapaan olla sekä näyttelijä, ohjaaja, käsikirjoittaja, tuottaja, muusikko, aikido-mestari, ympäristöaktivisti että limukauppias. Seagal on moniosaaja, joka toteuttaa hänelle tärkeitä tavoitteita. Hän on 2000-luvun renessanssi-mies: monitaitoinen julkkis joka on osannut hyödyntää markkina-arvonsa.

Antti Linna

Vuonna 2000 valtsikassa aloittanut Antti Linna on pitkän linjan tasolainen. Hän myöntää kuitenkin alunperin hakeneensa poliittisen historian opiskelijaksi ja ajatteli vaihtaa pääainetta. "Sitten talous- ja sosiaalhistoria vaan vei mukanaan", keväällä 2006 valmistunut maisteri Linna kertoo.

Antti oli ennen valtsikalla opiskelua ehtinyt suorittaa yleisen historian appron avoimessa. Valtsikalla hän luki sivuaineenaan kehitysmaatutkimusta. Talous- ja sosiaalhistoriassa Anttia on viehättänyt etenkin mikrohistoria sekä sosiaalhistorian tapa tarkastella yhteiskunnan ilmiöitä. "Halusin olla historian kanssa tekemisissä valmistumisen jälkeenkin, joten päädyin arkistoalalle ja hakeuduin suorittamaan arkistonhoitotutkintoa kansallisarkistoon", Antti kertoo.

Vaikka arkistonhoitajan työt ovat joskus mekaanisia, on Antti viihtynyt työelämässä. "Vastaan arkiston järjestelystä, luetteloinnista ja aineiston seulonasta. Lisäksi arkistonhoitajan vastuulle kuuluu arkiston tietopalvelu. Toisin sanoen asiakkaalle etsitään ja lähetetään hänen tarvitsemiaan asiakirjoja".

Historian opinnot auttavat Antin mukaan lähinnä arkistoitavan aineiston kontekstin ymmärtämisessä, mutta VTM-tutkinnon arvo on paljon laveampi. Kyky etsiä tietoa ja olennaisen erottaminen epäolennaisesta, analyyttinen ajattelutapa ja kirjoitustaito ovat Antin mukaan oleellisimpia taitoja, joita yliopistolla oppii.

Ainejärjestötoiminnan myötä on vuoden 2001 ISHA-vastaavalle ja vuoden 2002 puheenjohtajalle jäänyt kokemusta mm. kokousten pitämisestä. Päällimmäisenä Antille tulevat kuitenkin mieleen ystävät ja hyvät muistot, joista monet liittyvät Tason ja Polhon järjestämiin matkoihin. Antti ehti käydä peräti neljällä aine-

järjestömatkalla Riiassa (2000), Moskovassa (2001), Pietarissa (2003) ja Prahassa (2004). "Riiassa tasolaiset ja polholaiset liikkuvat eri porukoissa. Jako oli nähtävissä jo laivasatamassa, josta matka alkoi. Moskovon reissu taas oli ihan legendaarinen. Matkasta kertoo paljon se, että ensimmäinen skumppapullo taidettiin avata jo ennen Pasilaa!"

Antin ollessa ainejärjestön puheenjohtaja alkoi yhteistyö Polhon kanssa toden teolla. Toiminnassa riitti menoa ja meininkiä. Mieleen ovat jääneet mm. tiedekuntabileiden järjestäminen.

"Järjestimme Polhon kanssa tedarit Domma miinus-kokosessa, jonka jälkeen siirryttiin jatkoille Valtioon. Siellä ei olisi saanut järjestää bileitä tai jatkoja, mutta me emme jotenkin olleet niin tietoisia siitä". Jatkot saivat kuitenkin lopun vartijoiden toimesta, kun Valtion parvekkeella tupakoineet ihmiset olivat ilmeisesti vahingossa tönäisseet kaiteella olleita oluttölkejä ja ne olivat tippuneet kadulle.

Lokakuussa Antti aloittaa työt Helsingin yliopiston keskusarkistossa. Kyseessä on aluksi puolen vuoden pesti, jota saatetaan jatkaa. Sitä ennen Antti on ehtinyt olla töissä sekä Valtioneuvoston että Tiehallinnon arkistoissa. Pätkätöiden tekemistä Antti luonnehtii stressaavaksi, mutta näkee asiassa myös hyviä puolia.

"Tottakai töiden saaminen aina jännittää, mutta toisaalta on kiva kokeilla erilaisia hommia eikä jämähtää yhteen duuniin", Antti sanoo, eikä vaikuta tyytymättömältä ratkaisuun opiskella talous- ja sosiaalhistoriaa.

"Kannattaa opiskella sitä, mikä itseä kiinnostaa eikä murehtia liikaa tulevia. Asioilla on tapana järjestyä, tavalla tai toisella."

Minun Helsingini

Teksti Veera Moll

Kuvat Marina Ekroos

Kukaan ei ole ehtinyt vielä lakaista pois talven jäljiltä asfaltin pinnalle jääneitä suuria hiekanmurusia. Taloissa on unohtuneita vinttikomeroita ja hämäriä kellarihuoneita. Talonmiehellä on sininen duunarin puku ja lakki, joka on samaa sävyä. Saamme yhden kellarihuoneen käyttöömme. Sisustamme sen roskeen menevillä huonekaluilla.

Kallio on asfalttia ja pieniä irtokiviä, kevätaurinkoa ja leppäkerttuja, joita naapurirapun Ilkka yrittää hukuttaa vesilammikkoon. Pihalla asuu myös Anneli, joka sanoo, että kun kylpyveden valuttaa kerran ammeeseen, koko perhe voi kylpeä siinä vuorotellen. Meillä ei ole kylpyammetta mutta onneksi on oma suihku ja taloyhtiön sauna. Se on ihan siinä pyykkituvan vieressä.

Naapurissa asuu lapsiperhe. Käyn siellä joskus syömässä piimää, johon on upotettu jäisiä marjoja ja sokeria. Vastapäätä asuu urkuri ja hänen saksalainen puolisonsa. Heillä on kaksi tyttäretä, Elina ja Tanja. Elina leikkaa joskus top-pien olkaimet poikki ja heidän äitinsä suuttuu. Elina syö mieluummin meidän luona kuin kotona, koska meillä on kuulemma aina löysää voitaa, jota on helppo levittää leivälle. Tanja vaatii

siskoani odottamaan sängyn alla sillä aikaa, kun hänen on tehtävä selloläksyt. Katsomme joskus Elinalla ja Tanjalla telkkaria. Meillä ei ole omaa. Isän ja äidin mielestä sieltä tulee vain huonoa ohjelmaa; meidän pitää mieluummin lukea kirjoja ja tehdä muita juttuja. Uutisia katsotaan yläkerran Heikki-papin luona.

Porthaninkatu on jyrkkä ja sitä on vaikea jaksaa kävellä ylös. Puolivälissä sitä on ihana Harlekiini-kahvila, josta saa hillomunkkeja ja limua.

Ensimmäisellä luokalla pääsemme vierailulle Kallion palolaitokselle. Siellä on valtavia kuorma-autoja ja palomiehet liukuvat putkea pitkin yläkerrasta alas silloin kun tulee hälytys. Kerran yhden talon vintti paloi ja ikkunoista tuli savua.

Kallion kirkko on ihan siinä palolaitoksen vieressä. Iltapäiväkerhossa käymme kirkon tornissa. Siellä on valtavat kellot ja paljon puluja. Kirkko-puistossa on kivaa leikkiä. Penkeillä istuu pultsareita. Niitä on kaikissa puistoissa. Kaisa pelkää niitä, minä en.

Tykkään New Kids On The Blockista, koska se on niin hyvä, en siksi,

että isosiskokin tykkää. Osaan kaikkien bändin jäsenten nimet ulkoa, ja kun ne on Suomessa, olen siskon kanssa Hotel Intercontinentalin edessä odottamassa kun niiden bussi lähtee. En ole varma näenkö heitä, he näkevät minut varmaankin.

Kolmonen kolisee alas Porthaninkatua. Joskus se on vanha ratikka, silloin en yletä vetämään pysäytymisnarusta. Aina joku auttaa. Ratikan takaosassa on myös nappula. Hakaniemen torilla on kukkia, kalaa, hedelmiä, vihanneksia ja koreja. Ostamme porkkanoita.

Pyöräilemme rantaa pitkän keskusta. Jossakin siellä on antiikkiliike. Haluaisin vanhanaikaisen pöydän, jossa on nostettava kansi. Ne ovat aika kalliita. Saan lohdutukseksi kahvilassa kakaota. Isä lopetti kahvin juonnin, se on epäterveellistä. Äiti rakastaa kahvia ja juo sitä vanhaan malliin, ellei enemmänkin.

Aurinko paahtaa. Istumme Kasvitieteellisessä puutarhassa pienen puron vieressä olevalla penkillä. Äiti on ihan innoissaan, kun puistossa on niin monia erilaisia kasvilajeja. Syötän sorsalle salaa herneitä, se pitää niistä.

Alppilaan muutto pelottaa. Muuttolaatikoita on kamalasti. Kaksi huonetta muuttuu kuudeksi. Kaikki on suurta. Ratikalla pitää ajaa päivittäin. Äiti kirjoittaa reissuvihkoon, että opettaja ymmärtää jos myöhästyn näin alussa. Ratikkamatkat kun ovat ihan uusi juttu. Kolmonen menee meidän pysäkiltä joko kaksikymmentä tai kymmentä vaille kahdeksan. Yleensä myöhästyn moilemmista, enkä ehdi kahdeksan aamui-

na ajoissa kouluun juuri koskaan. Sitten opettaja sanoo, että nyt on ruvettava ehtimään siihen ensimmäiseen ratikkaan.

Meidän luokalla on aika vähän oppilaita, ehkä seitsemäntoista. Koulun piha on asfaltin peitossa, kuten kaikki Kalliassa. Koulun nurkalla on yksi kulma, jossa kasvaa ruohoa ja muutama puu. Se on meidän puutarha. Emma löysi pensaasta huumepiikin ja vei sen opettajalle. Tykkään kirjoitelmista, ja Autiomaa -laululeikistä.

Kaisaniemen ala-aste on suuri kivinen rakennus. Meidän musiikkiluokalla on todella monta oppilasta ja onneksi vain viisi poikaa. Pyydän, että laulaisimme Kuningaskobran. Äiti pelkää, että jotain pahaa tapahtuu, kun Kaisaniemessä on niin kova liikenne. Mielestäni on ihan helppoa hypätä kolmoseen tai kakkskolmoseen ja tulla kotiin.

Kaksi poikaa tarttuu kolmosen taka-akseliin ja liukuu sen perässä jäisillä raiteilla. Äiti yrittää huutaa niille, minua hävettää vähän. Miksi äidin pitää puuttua poikien ratikan perässä roikkumiseen?

Kaisaniemen metroasema rakennettiin ihan vähän aikaa sitten. Se on uusi ja kiiltävä, ja jos hississä pomppii tarpeeksi, sen voi saada pysähtymään. Spice Icestä saa ihania jäätelöannoksia, en vaan oikeen koskaan raaski ostaa sieltä mitään. Eniten tekisi mieli käydä kokoajan Mäkkärissä, mutta äiti ja isä ei tykkää siitä. Joskus pääsen yhden kaverin ja sen äidin mukana.

HKL on lakossa. Jotkut pojat heittelevät kakkskolmosen etuikkunaan kananmunia.

Meidän ope sanoi, ettei ehkä tarvitse tulla kouluun ja kaikki ovat ihan innoissaan.

Voisin asua "Ankkiksessa" eli Ankkapuis-tossa. Siellä voi juosta ja leikkiä heppaa tai mennä pienelle saarelle, jossa asuu paljon sorsia. Päästäkseen saarelle pitää kävellä kapeaa sillantapaista, jonka yli virtaa vesi. Ollaan siellä Irenan kanssa aina kun on mahdollista. Talvisin Ankkiksen vesilammikko tyhjenetään. Kun lunta tulee, voi mäkiä laskea pulkalla.

Huilutunnit ovat oopperatalon vieressä. Pääsin oopperan lapsikuoroon ja nyt ei ole aikaa tehdä muuta kuin soittaa huilua ja mennä sieltä suoraan oopperalle. Onneksi henkilökunnan kahviosta saa kolmella markalla kraisantteja. Ostetaan yleensä myös Sisu-pastilleja. Yleensä näytöksis-

on muuttunut. Finlandiatalo on ihan siinä lähellä ja sulaa kuulemma.

Sisko laski, että Porvoonkadulla on seitsemän kampaamo. Miksiköhän ne kaikki ovat täällä? Toisella puolella on pieni kukkakauppa, josta ostan ruusuja. Kaupan myyjä sanoo, että hänen täytyy lakauttaa kauppa, koska siellä ei käy asiakkaita. Minua säärittää myyjä ja sanon äidille, että menisi ostamaan oikein paljon kukkia sieltä. Äidin mielestä ne eivät ole hyvälaatuisia. Kukkakaupan vieressä on divari, jonka myyjä näyttää ihan vähän koiralta. Ostan ainakin Akkareita ja Hevoshulluja. Villivarsa on mielestäni vähän huono lehti.

Koulun seinille on liimattu "Kyllä" ja "Ei"-tarroja. Meidän luokkalaiset haluai-sivat,

sä esitetään kerjäläislapsia, mutta joskus ollaan prinsessavaatteissa. Tänään presidentti on katsomossa. Yritän katsoa, mutta en löydä sitä. Ensin isä vastusti oopperatalon rakentamista. Luulen, että sen mieli

että Suomi liittyisi EU:hun koska silloin ruoka halpenee. Äiti ja isä eivät halua. Äiti kylläkin sanoi, että kansainvälistyminen olisi hyvä. Isä puhisee, kun Suomi liittyy Euroopan Unioniin.

Kruununhaan yläasteen esittelytilaisuudessa näytetään ensimmäisenä taidetalo. Äiti on ihan innoissaan. Historian opettaja on meidän luokanvalvoja ja huitoo käsiään. Hänen mielestään kai Helsingin uusklassinen keskus on maailman suurin saavutus. Kierrämme Senaatintorilla. Tuomiokirkko on remontissa. Tuossa on Aleksanteri ja "Katsokaa noita päätykolmioita!", opettaja innostuu. Pidän esitelmän Runebergistä, luen Vänrikki Stoolia ja leivon Runebergintorttuja. En ikinä uskaltaisi mennä Yrjö-Koskisen kadulle tupakalle. Aika monet uskaltavat. Ostamme Liisankadun Siwasta riisuklaata ja rakastamme äidinkielen tunteja Piian ja Villen kanssa. Teemme esitelmän Ilkka Remeksen dekarista. Näyttelemme koko jutun: Ville on päähenkilö, minä kertoja ja Piia ruumis.

Kontulaan on pitkä matka. Metrossa pitää istua melkein puoli tuntia. Alussa ajattelin, että ihan sama missä asuu. Irena asuu Kurkimäessä, ihan Kontulan vieressä. Sitten tajuan, että asun köyhien alueella. Poikaystävä on Kruununhaasta. Kaikki pelkää Kontulan ostaria, mielestäni siellä ei tapahdu ikinä mitään. Mutta onhan se ruma. Mielummin kai asuisin jossain muualla. Alakerran vanha pariskunta valitsee hississä, kun lopetin huilun soiton. He kuulemma tykkäsivät kuunnella kun harjoittelin.

Kallion lukio on Karhupuiston vieressä. En ole ennen huomannut, että pornokauppoja on näin monta. Ovatkohan nämä aina olleet täällä? Kenkäkauppaa ei ole enää. Eikä sitä paikkaa, mistä sai valtavia, kuumia korvapuusteja. En oikeastaan edes muista mitä täällä oli, kaikki näyttää jo-

tenkin uudelta. Spurgut istuvat edelleen Karhupuiston kiviaidalla. Käymme uskonnon ryhmän kanssa Pelastusarmeijassa ja näemme asuntolassa asuvia. Heillä on

alkoholin turvottama iho ja nuhjuiset kodit. Melkein kaikki polttavat tupakkaa. Tulee jotenkin huono omatunto kaikesta. Toisella luokalla Kalliossa rakastetaan taistolaislauluja ja ihannoidaan seiskytlukua. Minä ja muutama kaveri. Toiset ovat jo eläneet tämän vaiheen. Minua harmittaa kun omat vanhemmat eivät ole vanhoja taistolaisia.

Baareja on kaikkialla, mutta päästäkseen niihin on oltava 18-vuotias. Kaikilla on tietysti paperit, joilla pääsee Josaan ja muihin paikkoihin. Alaikäiset eivät yleensä saa polttaa kahviloissa. Prankkarissa saa: Kaikki menevät sinne hyppyttunneilla tai lähinnä silloin kun huvittaa.

Jos sataa oikein paljon, herään pisaroiden ropinaan. Kotitalo hengittää ja natisee. Ikkunasta näkyy kolmetoista omenapuuta ja pihalla tuoksuu mullalta. Ikivanhasta pyörästä puhkesi takakumi, enkä saa rengasta irti. Olen kulkenut bussilla jo muutaman kuukauden. Harmittaa, kun joukkoliikenne ei ole ilmaista. Rahat laitetaan mieluummin keskustatunneliin.

Portugali - Suomi

Valokuvat kertovat valtavasti menneisyydestä. Kuvaan tallentuu kohteen lisäksi paljon huomaamatonta informaatiota. Historiantutkijan kannalta kiinnostavimpia voivat olla kuvat, jotka ovat ”epäonnistuneet”; siis kuvat, jotka eivät näytä parhailta, tai kuvaavat jotain muuta kuin alkuperäinen tarkoitus oli. Epäonnistuneet kuvat ovat ikään kuin aidompia, koska niiden kuvaama todellisuus on riippumaton subjektin eli kuvaajan tarkoituksesta.

Nykypäivän valtavasta kirjallisesta tuotannosta vain murto-osa päätyy arkistoihin – suurin osa katoaa bittiavaruuteen. Sama koskee valitettavasti myös valokuvia digitaalikameran vallattua markkinat. Digitaalikameran käyttöön liittyy niiden kuvien poistaminen, jotka eivät miellytä kuvaajaa. Ihmiset muuttuvat kuvissa kauniimmiksi kuin ovatkaan. Poistetut kuvat unohdetaan ja korvataan kauniimmilla.

On toisaalta syytä muistaa myös digitaalikameran hyvät puolet. Muistikortin kapasiteetti mahdollistaa valtavat kuvamäärät, jolloin kuvia voi räpsä huoletta tilanteesta kuin tilanteesta. Tällöin kameran muistiin saattaa jäädä suuri määrä aiemmin mainittuja ”epäonnistuneita” kuvia. Kuvia eivät kuitenkaan analysoi historiantutkijat vaan teini-ikäiset kriitikot irc-galleriassa tai facebookissa. Valokuvaus muuttuu helposti poseeraamiseksi internetin kuvagallerioita varten, jolloin todellisuus vääristyy.

Ai niin, kyseessä piti olla oivallus tai erehdys eikä sosiologinen syväanalyysi kuvien merkityksestä historiantutkimuksessa. Digitaalikameroista minulla ei ole oikeastaan mitään sanottavaa, joten arvioin tulevan Portugali - Suomi -ottelun tuloksen: 0 - 1.

Antti Kaihovaara

Roskilde Festival 2007

Kaikki legendaarisille lämpimän Tuborgin festareille osallistuneet saivat 200 euroa kustantaneelle rannekorulle vastinetta, tällä kertaa mudan muodossa. ”Vettä tuli kuin Esterin anuksesta”, kommentoivat jopa kaiken nähneet bändärit. Onneksi järjestäjät reagoivat salamannopeasti ja festarien puolimaissa nähtiinkin ilmoituksia: ”Did mud take your tent? Welcome to sleep in the Odeon tent, starting at 4 am. Bring your own sleeping bag.” Siellä sijaitsivatkin parhaat jatkot.

Musiikki näytteli tietysti suurta osaa. Siis edellyttäen, että se oijen kaivamisen, sadevaatteiden oston, useita kertoja kaatuneen teltan uudelleenpystytyksien, kaljakorien rahtaamisen ja tyttöystävän kanssa riitelyn (”Mun kaikki vaatteet on märkii mä haluan kuolla!”) jälkeen enää kiinnosti.

Mahtavan keikan veti mm. brasilialainen CSS, nuorista naisista koostuva eläimellinen rockbändi. RHCP oli monille faneille pettymys, sillä isoäitinikin olisi huomannut huumeet jo kertaalleen jättäneen Anthony Kiediksen olleen armottomissa kokapölyissä. Haudasta kaivettu Basement Jaxx sen sijaan sai minutkin sekaisin.

Myös järjestäjien käytös hämmensi toisinaan. Jos yritit pyytää jätessäkkiä roskille tai mudan tuhoamien vaatteiden loppusijoituspaikaksi (”Sacks? Do you have any sacks?”) tarjottiin yleensä vain saksia, seksiä tai fonia. Tanskalainen kielitaito oli vakuuttavaa, useammin kuin kerran englanninkieliseen kysymykseen vastattiin sujuvasti tanskaksi.

Mudskilde 2007 aiheutti toisaalta lievää herkkyyttä, sillä se toi mieleen intin inhottavimmat leirit niin monelle meistä. Tälle aiheelle nostettiinkin monta maljaa. Liian monta.

Joonas Kinnunen

Saanko esitellä - Helsingin yliopiston ura- ja rekrytointipalvelut!

Ura- ja rekrytointipalveluiden tarkoituksena on edesauttaa opiskelijoiden siirtymistä yliopistolta työelämään. Samalla se toimii linkkinä yliopiston ja työnantajien välillä niin suhteessa valtionhallintoon kuin yksityiseen sektoriinkin. Ura ja rekryssä työskentelee kahdeksan ihmistä ja asiakaspalvelupiste sijaitsee yliopiston päärakennuksessa.

Opiskelijoille suunnatut palvelut ovat runsaita ja hyödyllisiä ja niistä kannattaakin ottaa kaikki hyöty irti. Helpoin tapa ura- ja rekrypalvelui-

den hyödyntämiseen on yliopiston rekryforumille rekisteröityminen ja palvelun uutiskirjeen tilaaminen. Rekryforumilta löytyy työpaikkoja ja harjoittelumahdollisuuksia. Siellä on tapahtumakalenteri ja monenlaista hyödyllistä työelämä tietoutta. Ura- ja rekrytointipalvelut tuottavat säännöllisin väliajoin sijoittumisvelvityksiä, joiden avulla oman osaamisen ja tulevan työmarkkinatilanteen pohdiskelu on mahdollista. Uutiskirje tiedottaa monenlaisista tärkeistä asioista, kuten kansainvälisten työharjoitteluohjelmien hakupäivämääristä ja työelämätilaisuuksista.

Ura- ja rekrytointipalvelut tarjoavat myös henkilökohtaisempaa neuvontaa, mm. uraohjausta. Uraohjaajilta voi varata ajan niin isojen periaatteellisten asioiden kuin pienten käytännön yksityiskohtienkin pohdiskeluun. Neuvontaa ja koulutusta järjestetään pitkin poikin yliopiston eri kampuksia. Erilaisten työelämä tapahtumien yhteyteen ura- ja rekrytointipalvelut pysyttävät myös suosittuun CV-klinikkansa. Klinikka on helppo ja konkreettinen palvelu, jonka avulla oman CV:n saa nopeasti läpiluettua ja kommentoitua. Etenkin ennen kesätöiden hakemista CV-klinikka osoittaa varmasti hyödyllisyytensä. Keväällä myös valtsikalla järjestettävien työelämätilaisuuksien yhteyteen nouseekin varmasti myös CV-klinikan vastaanotto.

Kaiken kaikkiaan ura- ja rekrytointipalvelut ovat sellaista yliopiston järjestämää toimintaa, jonka olemassaolosta monikaan opiskelija ei varmaan ole tietoinen. Jos et halua painiskella yksin tulevaisuuden työelämähaasteidesi kanssa, ota yhteyttä ammattilaisiin. Ihmiset ura- ja rekrytointipalvelussa ovat erittäin mukavia ja helposti lähestyttäviä. Yksi uraneuvojista sattuu peräti olemaan talous- ja sosiaalhistoriasta valmistunut, joten neuvoissa osataan varmasti ottaa huomioon myös pienempien ja hieman generalistisempien oppiaineiden erityispiirteet. Työelämä on välttämätön mahdollisuus. Ota siis rennosti ja tee mitä ikinä haluat.

Erään harrastuksen alkuajoista

Sebus T.A. Gylling

Herätyskello soi aamulla tasan klo 08:00. Painoin herätyskellon kiinni ja nousin ylös – tänään se kävi tavallista helpommin. Tietysti olin ollut jo hereillä reilun tunnin ajan, sen verran jännittävä päivä oli tiedossa.

Söin aamupalan nopeasti. Kovin paljon en uskaltanut syödä, etten vaarantaisi suurta projektia. Samalla vilkuilin hermostuneesti kelloa. Aikataulussa olisi pysyttävä. Onneksi olin paikannut kaiken tarvittavan huolellisesti jo edellisenä iltana.

Minulle tämä olisi ensimmäinen tämän tasoinen suoritus, vakavasti otettava. Tuntumani mukaan tämä olisi kyllä kotimaisellakin tasolla ihan huomattava saavutus, vaikka kyllähän niitä juttuja aina välillä kuuli paljon hurjemmastakin menosta. Mutta kotimainen harrastajakenttä oli noihin aikoihin niin hajanaista, ettei mitään yhdistystä ollut vielä perustettu, eikä mitään virallisia tilastoja kerätty. Sen tähden suhtauduinkin näihin juttuihin aina varauksella.

Ulkomailla oli yhdistyksiä ja lehtiäkin jo tästä harrastuksesta. Kyllä maailmalta löytyi monenlaisia hurjapäitä, sitä ei käynyt kiistäminen. Mutta se on toisaalta ymmärrettävää, jos on aloittanut harrastuksen lähes heti kävelemään opittua, kuten joidenkin tiedettiin kertoa tehneen. Meillä Suomessa harrastus oli vielä niin uusi, että tilanne oli täysin eri – harvalukuinen harrastajajoukko vasta opetteli alkeita. Englanninkielisiä lehtiä saatiin joskus Suomeen, ja niitä minäkin sitten yritin silloisella heikolla englannintaidollani tavata. "Bus Hopper Weekly", tai jotain sinnepäin, oli muistaakseni erään siihen aikaan arvostetun lehden nimi. Lehdistä sai jonkin verran ohjeita ja neuvoja, mutta kyllä enimmäkseen kaikki piti opetella itse.

Heitin siis repun selkään ja lähdin matkaan. Suuntasin pysäkille, jonka olin huolella valinnut karttojen perusteella. Vinkkejä olin kysellyt ja kerännyt kokeneemmilta, missä vain heitä satuinkin tapaamaan. Bussin lähtöpysäkiltä ei sopisi nousta kyytiin, vaan aikaisintaan seuraavalta. Tämä oli näitä alan harrastajien periaatteita, reitin varrelta kyytiin nousemista vain arvostettiin enemmän suorituksena. Onhan se siinä mielessä järkeenkäypää, että silloin on lisähaasteena lähestyvän bussin huomaaminen ja pysäyttäminen – molemmat omia taitteenlajejaan sinänsä.

Pysäkin nimeä tai sijaintia en enää muista. Muistan kuitenkin, että saavuin pysäkille hyvissä ajoin. Asettauduinkin heti valmiusasemiin odottamaan bussia, tukeva hajaseisonta, vartalo ja kasvot suunnattuna vasemmalle, katse mahdollisimman kauas horisonttiin. Rutiiniahan nämä minulle jo olivat siinä vaiheessa, mutta ihan vain varmuuden vuoksi kävin mielessäni tällaisetkin perusasiat läpi. Tai ehkä pitääkseni jännityksen aisoissa. Enhän olisi halunnut "munata" tätä suoritusta minikään pikkuasian unohtamisen takia.

Ihan ilman kommelluksia ei hommasta selvitä. Kun olin hetken aikaa siinä seisoksellut, katseeni nauliutui lähestyvään ajoneuvoon. Sieltä se tulee, iloitsin mielessäni, sieltä se tulee! Odottelin bussin lähestymistä malttamattomana, ja kun arvioin etäisyyden sopivaksi, nostin käsivarteni vaaka-asentoon pysähtymismerkiksi. Oletin, että bussi alkaisi

hidastaa vauhtia, mutta ei!?! Olinko sittenkin antanut merkin liian myöhään? Vai oliko käsi-varren asennossa jotain vikaa? Yritin varmuuden vuoksi heiluttaa kättäni laajassa kaaressa (vaikka tiesin, ettei sellaisesta tyyli-pisteet nouse...). Mutta bussi paahtoi ohitse, ja olin näkevinäni kuljettajan ilmeessä huvittuneisuutta ja iva-a. Vasta sillä hetkellä tajusin virheeni. Se oli kuorma-auto eikä mikään bussi! Jälkeenpäin olen usein miettinyt, miten saatoin tehdä näin pahan tunnustusvirheen. En osaa laittaa sitä minkään muun kuin jännityksen piikkiin. Kyllä silloin nolotti, mutta näin pitkän ajan jälkeen tälle voi jo vähän nauraakin.

Tämän ”episodin” jälkeen päätin pelata varman päälle. Oikean bussin pysäyttäminen olisi kuitenkin kriittistä suorituksen onnistumisen kannalta. Kaivoin repusta kiikarit esille, otin polviasennon ja suuntasin kiikarin tielle. Siinä sitten tähystin, välittämättä ohikulkijoiden ihmettelystä. Muutama bussi meni ohitse, kunnes sain kiikariini oikean numeron. Nostin kiikarit silmiltäni ja arvioin etäisyyden silmä-määräisesti. Sen jälkeen varmistin numeron vielä kerran kiikarilla. Kyllä, sieltä tulee minun bussini! Nyt pysäyttäminen sujui mallikkaasti ja sopivalla arvokkuudella. Katsoin lumoutu-neena, kun bussi jarrutti ja pysähtyi sulavasti, etuovi juuri minun kohdalleni. Ovi avautui ja astuin sisään. Nämä hetket ovat syöpyneet mieleeni kauniina, kauniina kuvina.

Maksutapahtuma hoitui ilman ongelmia. Muistan lausuneeni ”kiitos” selkeästi ja kuuluvasti, ehkä hieman liiankin kuuluvasti. Halusin kuitenkin hoitaa kaiken tyylikkäästi ja mielessäni oli pieni pelko siitä, että sanani hukkuisivat moottorin äänen alle, sen vuoksi volyyymia tuli sitten ehkä loppujen lopuksi tarpeettomankin paljon. Tämän jälkeen käännyin nopeasti takaisin ovea kohti, jotta ehtisin tarkastella sen sulkemismekanismia oven painuessa kiinni. Olin nimittäin ulkomaisista lehdistä huomannut, että ovimekanismi oli yksi niistä monista asioista, joihin pidemmälle ehtineet harrastajat tuntuivat kiinnittävän huomiota ja kirjaavan päiväkirjaansa – oliko se hydraulinen, pneu-

maattinen vai sähkömekaaninen (suomen-nokset näille hankalille sanoille olin kysynyt eräältä insinööriystävältäni, ja samalla sain jonkinlaisen selityksenkin niiden eroista). Ovi sulkeutui ja bussi nytkähti liikkeelle, minä horjahdin taaksepäin. Mekanismi jäi sillä erää selvittämättä.

Harrastajat valitsivat yleensä mieluiten istumapaikan bussin takaosasta, ja sinne minäkin nyt lähdin kulkemaan. Samalla yritin kuitenkin tehdä mahdollisimman paljon havaintoja tästä bussiyksilöstä – tyyppi oli minulle jo tuttu, olin käynyt varikolla näitä peräti valokuvaamassakin – kuitenkin siten, etten herättäisi liikaa huomiota muiden matkustajien silmissä. Erään herkullisen yksityiskohdan ehdinkin havaita etuosan penkkien kiinnityksistä: näytti siltä, että yksi penkkirivi oli jossain bussin elinkaarren vaiheessa irronnut, ja oli sitten kiinnitetty takaisin hieman eri tavalla kuin muut penkkirivit. Koitin myös katsoa penkkien pehmusteiden kulumia ja muuta sellaista, mutta myöntää täytyy, etten ollut vielä tuolloin sellaiseen tarpeeksi harjaantunut.

Iskunvaimentimien ja jousituksen toiminta oli luonnollisesti yksi tärkeä asia, jota tuli matkan aikana tarkkailla. Tässä oli muotoutunut jo tuolloin kaksi koulukuntaa: Toisten mielestä paras istumapaikka näiden havaintojen kannalta oli suoraan taka-akselin päällä, jossa oli heidän mukaansa paras ”perstuntuma” akselin ripustuksiin ja jousitukseen. Toinen koulukunta puolestaan piti lähes itsestään selvänä, että kannatti mennä aivan taakse istumaan, jopa takimpaan riviin. Selitykseksi olin kuullut, että takana istuessa bussin runko vipumaisesti vahvasti kaikkia heiluriliikkeitä, jolloin havainnoijalle olisi mahdollista huomata pienemmät värähdykset. Itselläni ei tuohon aikaan vielä ollut selkeää näkemystä asiasta, mutta yleisesti tunnustettu tosiasia oli, että takempaan istuessa oli suurempi osa bussin sisätilasta näkyvässä, mikä mahdollistaisi muiden havaintojen tekemisen paremmin. Niinpä meninkin aivan takariviin istumaan (onnekseni siellä oli tilaa!).

Itse matka sujui erittäin hyvin. Tein jonkin verran muistiinpanoja muistikirjaani matkan aikana, mutta enimmäkseen yritin keskittyä havainnointiin, tarkoitukseni kirjata havainnot ylös myöhemmin. Tuohon aikaan tapana oli keskittyä lähinnä teknisiin seikkoihin ja ajoneuvon suorituskykyyn. Nuoremmat lukijat saattavat hämmästyä kuullessaan, että muiden matkustajien tarkkailu ja havainnointi on tullut mukaan harrastukseen vasta paljon myöhemmin.

Sitten tuli seuraava jännä paikka. Piti osata jäädä pois kyydistä juuri oikealla pysäkillä. Olin varmuuden vuoksi käynyt tutustumassa seutuun kävelemällä ja painanut tarkalleen mieleeni, milloin pysäytysnappia piti painaa. Astuin ulos pysäkille, ja tarkistin ensi töikseni kellonajan. Aikataulussa oltiin! Olin valinnut suoritukseni reitin siten, että vaihtoaikaa oli aikataulun mukaan kuusi minuuttia. Tiukempiäkin vaihtoja toki tehdään, mutta silloin on jo sattumaa enemmän mukana pelissä, ja halusin pelata tämän ensimmäisen pitkän suoritukseni varman päälle.

Tällä pysäkillä haastetta lisäsi se, että bussit kaarsivat sille kulman takaa. Niinpä kiikareista ei olisi mitään hyötyä. Piti vain tarkkailla katua herpaantumatta. Muistan, että oli melko kova tuuli, ja silmäni alkoivat vuotaa ankarasti yrittäessäni pitää katseen oikeassa suunnassa. Lopulta silmät vuosivat solkenaan ja olivat niin kosteat, etten meinannut nähdä mitään. Siinä tilanteessa en kuitenkaan uskaltanut alkaa niitä pyyhkimäänkään, tapitin vain siihen suuntaan, josta bussi tulisi. Olin lukenut tästä ongelmasta, mutta se ei ollut koskaan aiemmin sattunut omalle kohdalleni. Uima- tai las-kettelulaseja kuuluivat jotkut käyttävän tämän takia.

Varmuuden vuoksi pysäytin heti seuraavan saapuvan bussin, sillä numeroa en tässä tilassa pystynyt näkemään. Bussin pysähtyessä huomasin, että kyllä se oli oikea! Kiitin onneani ja nousin kyytiin. Menin suoraan istumaan, ovimekanismin havainnointi sai nyt jäädä.

Tällä kertaa valitsin istumapaikan keskempää bussia. Bussityyppi oli sama kuin ensimmäisellä "legillä", joten en jaksanut enää niin paljon kiinnittää huomiota teknisiin yksityiskohtiin, yksilöerojakaan kun en juuri kyennyt huomaamaan.

Suoritus oli sujunut tähän asti niin hyvin, että pystyin jo vähän rentoutumaan. Yritin viritellä vähän puhettakin edessäni istuvan kanssa, en muista mistä aiheesta keskustelua koitin avata, mutta eipä siitä erityisen hedelmällistä dialogia kehittynyt. Tämä rentoutuminen kuitenkin kostaui! Olin unohtanut ympäristön tarkkailun, ja niinhän siinä kävi että jäin kyydistä yhden pysäkin liian myöhään. Paniikki meinasi iskeä, nyt olisi viimeinen osuus vaarassa! Sääntöjen mukaanhan vähintään yksi vaihto on tehtävä siten, että kävelemällä siirrytään seuraavan linjan reitin varrelle. Olin tietysti katsonut kotona huolellisesti kartasta kävelyreitini seuraavalle pysäkille, mutta eihän siitä nyt ollut iloa, kun jäin kyydistä liian myöhään. Lisäksi aikataulu alkoi näyttää sen verran pahalta, etten uskaltanut lähteä kävelemään ensin takaisin päin sille pysäkille, jolla oli aikomukseni ollut jäädä pois. Otin riskin ja lähdin harhailemaan katuja pitkin pelkän suuntavaiston varassa. Aikani harhailtuani pistin varmuuden vuoksi juoksuksi.

No, lopulta osasin kuin osasinkin juuri oikealle kadulle, ja pysäkkikin löytyi pian. Kellonajan tarkistus, ja jännäksi meni! Jos bussi oli aikataulussa, se olisi jo mennyt. Ei muuta kuin odottamaan. Nyt ei ollut aikaa mitään kiikareita kaivaa esiin, piti toimia pelkän vaiston varassa. Ja sieltä se saapui! Kyllä oli suuri helpotus. Olisi harmittanut kovasti, jos tässä vaiheessa suoritus olisi keskeytynyt.

Viimeinen legi meni kaikin puolin hyvin, tosin en enää vaivautunut kirjaamaan havaintoja ylös lainkaan. Sen verran alkoi olla jo hyvänolontunnetta onnistumisesta, sillä nyt ei oikeastaan enää mikään voisi mennä pieleen. Istuskelin kyydissä kaikessa rauhassa ja katselin ohi vilistävää maisemaa. Pois jäin

aivan suunnitellusti ja kiitin kuljettajaa pienellä päännökytyksellä. Istuskelin hetken aikaa bussipysäkin penkillä, kirjailin lopputunnelmia ylös ja muuten vain nautiskelin tilanteesta. Suoritus oli siis kokonaisuudessaan 36,14 km kahdella vaihdolla, ajassa 1 h 7 min. Kyllä oli hieno fiilis! Alkuvaikeuksista huolimatta kaikki oli sittenkin mennyt nappiin, ja suoritus oli minun mielestäni aivan sääntöjen mukaan tehty ja täysin kiistaton. Lähdin tyytyväisenä kävelemään kotiin päin.

Nykyisinhän on tapana kirjata suoritukset heti internettiin, mutta eihän silloin vielä ollut mitään sellaista. Ei ollut mitään muuta kuin omat päiväkirjat. Mielelläni olisin minäkin tämän

heti jollakin tavalla julkistanut, mutta ei siinä sitten oikein muuta voinut kuin mennä kotiin istumaan ja koittaa rauhoittua. Loppupäivä kuluikin sitten karttojen äärellä, uusia reittejä aloin heti suunnitella tästä onnistumisesta huumaantuneena.

Sellainen mielihalu kuitenkin iski illemmalta, että kyllä tästä nyt jollekin olisi kerrottava. Niinpä läksin kulmabaariin siinä toivossa, että törmäisin siellä johonkin "alan mieheen". Mutta enhän minä muita harrastajia montaa edes

tuntenut, eikä siellä ketään niistä näkynyt eikä myöhemminkään ilmaantunut. Olutta taisin juoda muutaman, ja loppuillasta erehdyinkin sitten jollekin satunnaiselle naiselle baariskillä varovasti yrittämään kertoa päivällisestä saavutuksestani. No, näin jälkepäin ajatellen se oli tietysti virhe – eihän näitä asioita maallikko, vihkiytymätön, osaa sillä tavalla nähdä ja arvostaa. Naurahtaa taisi vain, kun kaksi vaihtoa mainitsin, mutta eipä se oikeastaan minun tunnelmaani siinä vaiheessa latis-tanut. Päätin pitää asian toistaiseksi omana tietonani.

Seuraavina päivinä sitten mietiskelin asiaa ja koitin jollakin tavalla saada suoritustani oikeisiin mittasuhteisiin. Vaatimaton mies olen aina ollut, ja kohta rupesikin tuntumaan, että olin ehkä innostunut asiasta vähän liikaakin, ettei se ehkä mitenkään erikoinen saavutus ollutkaan. Tätä kun yksin mielessäni vain pyöritelin, niin kohta en enää tiennyt mitä ajatella. Harrastuksen lopettamista kokonaankin taisin jo pohtia. Kaikeksi onneksi sitten seuraavalla viikolla törmäsin kadulla ihan ohimennen erääseen kaveriin, joka oli minua pidempään tätä harrastanut. Kerroin aivan faktapohjalta tästä matkastani, ja häneltä sain erittäin positiivista palautetta! Ellen nyt väärin muista, niin sanoi ettei ole koskaan kuullut että sellaista olisi Suomessa aiemmin tehty.

Se oli käännekohta. Vasta sen jälkeen alkoi tuntua, että minulla voisi olla mahdollisuus saavuttaa jotain huomattavaa tämän harrastuksen parissa. Ymmärsin toki, että kansainvälinen kärki oli aivan eri tasolla, mutta mielestäni olin edennyt erittäin hyvin. Tästä rohkaistuneena päätinkin lähettää suoritukse-ni ja siihen liittyvät havainnot tiedoksi pariin ulkomaiseen lehteen. Toinen oli amerikkalainen ja toinen muistaakseni ranskalainen. Kirjoitin lyhyen, asiallisen kirjeen, keskittyen lähinnä reittiin ja teknisiin tosiseikkoihin, kirjaten vain pienen osan muista havainnoistani. Ovimekanismin kirjasin kahteen ensimmäiseen bussiin pneumaattiseksi, kolmanteen sähkömekaaniseksi (en tiedä, menivätkö ihan oikein).

Tarina Torsposta

Peelo Pilkku

Olin jo vuosia kinunut vanhemmiltani, että saisin aloittaa jääkiekon harrastuksen. Teemu Selänne oli jo silloin ehdoton idolini ja hänen kuvansa koristivat seiniäni. Isäni empi pitkään ennen kuin antoi periksi, olihan harrastus erittäin kallis. Varusteet ja jääaika maksoivat maltaita. Oli ostettava kyynär- ja polvisuojat, munasuojat, housut, hartiasuojat, jääkiekkohanskat ja tietenkin uusi maila. Kesportin alennuskorista löytyi valko-sininen right-puoleinen hyväntuntunen staga: elämäni ensimmäinen Torspo. Olin siitä todella ylpeä. Sen avulla pyörittelin reikäkiekkoa ja vastustajat saivat kokea Torsponi taian.

Maila oli valmistettu jossakin päin Itä-Eurooppaa ja se oli kestävä tekoo. Suhteemme kesti pitkään ja se syveni ja herkistyi ajan mittaan. Koimme yhdessä useita upeita ilon hetkiä. Tuikkasin Torspollani ensimmäiset maalini virallisissa otteluissa ja erkkasin sen lavan aina huolella ja hellyydellä ennen jokaisia harjoituksia. Kun vihdoinkin sain uuden ajanmukaisemman mailan, Torsponi siirtyi pihapelimailaksi. Koulun jälkeen talvisin tiemme kulki aina takapihallemme, jossa pelattiin THL:n (Tontunmäki Hockey Leaguen) tulikivenkatkaisia kamppailuja pihojen herruudesta.

Torspo-tuotemerkki oli saavuttanut jo tuolloin legendaarisen maineen, eikä tuo maine ollut pelkästään positiivinen. Isommat pojat, joilla oli uusia alumiinista ja hiilikuidusta valmistettuja mailoja, nauroivat Itä-Euroopassa valmistetulle kepilleni. Torspo oli jääkiekkovarusteiden

Lada. Uskonkin, että kyseiset isot pojat olivat pioneereja torspo-sanan uuden, slangikielessä levinneen merkityksen syntymisessä.

Pihapeleissämme, Suomen jääkiekon MM-kullan aikoihin, eräänä pakkaspäivänä Torsponi sanoi viimein poks ja katkesi. Hetki oli haikea, mutta ymmärsin, että yhteinen tiemme oli tullut päätökseen. Vajaat kymmenen vuotta myöhemmin kaveripiirimme otti käyttöön uuden fraasin: "Vittu mikä torspo!" Sanan torspo omaksuminen kaverien mollaamisessa tuotti aluksi hankaluuksia. Kokemukseni Torspomaailasta olivat olleet hyviä ja niihin liittyi paljon tunteita. Lapsuuteni läheisimmän lelun nimen käyttäminen toisten haukkumisessa tuntui vähintäänkin oudolta.

Tähän syksyyn saakka elämässäni oli siis ollut monia torspoja, joista vain yksi oli todella merkinnyt minulle jotain. Aloittaessani opinnot yhteiskuntahistorian laitoksella sain huomata, että elämäni ilmestyy uusi Torspo ja tämäkin Torspo liittyy urheiluun. Tason ja Polhon yhteinen jalkapallojoukkue otti minut avosylin vastaan ja jo ensimmäistä hetkistä lähtien tajusin, että Real Torspolla ja

vanhalla mailallani on paljon yhteistä. Molempiin liittyvät liikkumisen ja kilpailemisen ilo, yhdessäoleminen ja onnistumiset. Ensimmäiset pelit Torspon tyylikkäässä paidassa ovat todistaneet, että kauniit maalit ja komeat voitot kuuluvat minun ja Torspon yhteisiin kuvioihin edelleen. Edes Real-etuliite ei ole häirinnyt minun (vannoutuneen FC Barcelonan kannattajan) ja Torspon rakkaustarinan jatkumista.

STRÁNKY SE PRO VÁS PŘIPRAVUJÍ, DĚKUJEME

tel.: +420 266 107 464, mobil: +420 602 437 794

Valtiotieteen ylioppilas

Ari Ihander

1. Valtiotieteiden ylioppilas kertoo pro gradu -tutkielmansa teosta oikeustieteilijälle.

2. "Voi, graduohjaajani haukkui lyttyyn tutkimussuunnitelmani, valittaa valtiotieteiden ylioppilas."

3. Tähän oikeustieteilijä vastaa: "Ehkäpä graduohjaajalasi on sitten oma..."

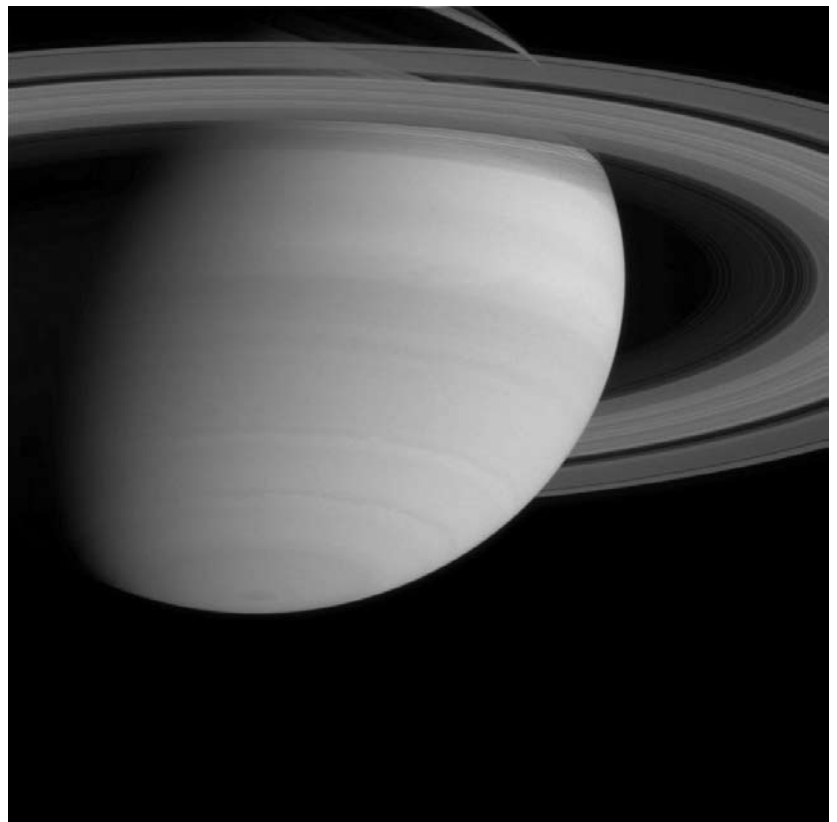
4. ...hutkiessuunnitelmasa!"

Mikrohistoriasta

Ari Ihänder

Mikrohistoria on historiantutkimuksen uusi ja elinvoimainen haara. Nykyään talous- ja sosiaalishistorian opinnäytteistä jo 95 prosenttia on mikrohistoriallisia tutkimuksia. On siis todellakin aika ottaa selvää, mistä on kyse, ja samalla haluan kutsua tiedät, hyvät Irtolaisen lukijat, kanssani matkalle mikrohistorian saloihin.

Päätin perehtyä tähän jännittävään historiantutkimuksen linjaan lukemalla kaikki alan merkkiteokset. Aloitin Carlo Ginzburgin Juusto ja madot -kirjasta. Se kertoi noitavainoista 1500-luvun Euroopassa. Päähenkilö on italialainen mylläri, joka joutui vaikeuksiin paikallisten viranomaisten kanssa ja

monen mutkan jälkeen hänestä tuli saturnuslaisten vapaamuurareiden ylikomentaja intergalaktisessa sodassa. Ei siis kovin mielenkiintoinen klassikkokirjaksi.

Natalie Zemon Davisin kirjassa Martin Gueren paluu nimihenkilö oli ranskalainen maanviljelijä, joka jätti perheensä viljavarkauden takia. Jokusen vuoden päästä kylään saapui mies väittäen olevansa Martin Guerre. Sitten oikea Guerre palasi intergalaktisesta sodasta jalkansa menettäneenä. Koko juttu painettiin villaisella ja loput kirjasta onkin Martinin sotajuttuja siitä miten hän palveli kahdeksan vuotta saturnuslaisten vapaamuurareiden muonitumestarina. Aika tylsää siis.

Nämä ajatukset katkaisi kommunikaattorini soittoaäni. Huomasin, että soittaja on Domenico, tuo hieman yksinkertainen mäkitupalaiseni. Tällaisen keskustelun kävin hänen kanssaan:

- No niin, Domenico, mitä asiaa? Minulla on nyt vähän kiire.

- Voi kuulkaa herra, nyt on tapahtunut kauheita. Se on karannut!

- Mitä?! Miten?! Eikö Angelon pitänyt vahtia sitä vuorokauden ympäri!

- Voi kyllä, mutta tiedättehän herra, navetan säppi, kun oli murtunut ja...ja luulen että...

- Vain faktat, Domenico, vain faktat!

- Angelo oli nukahtanut, ihan vähäksi aikaa vain, ja herättyään hän huomasi sen olevan poissa.

- Ok, ilmoittakaa heti nimismiehelle ja pidä minut ajan tasalla. Selvä? Saavun sinne heti, kun olen saanut luettua yhden kirjan.

Pakotin itseni takaisin mikrohistorian pariin ja luin Emmanuel Le Roy Ladurien Montailou -teoksen. Se kertoi Montailoun kylästä, joka

toimi saturnuslaisten vapaamuurareiden silanpääasemana integalaktisessa sodassa, ja niin edelleen. En edes jaksanut lukea koko nitettä loppuun.

Syvästi pettyneenä olin juuri muodostamassa lopullista mielipidettäni mikrohistoriasta ja suunnittelemassa nasevaa yleisönosastokirjoitusta Historialliseen aikakauskirjaan, kun Domenico soitti jälleen.

- Mitä uutta, Dom?

- Leppäsen renki oli nähnyt sen olevan matkalla joelle päin...

- Hmm... se siis pyrkii yli osavaltion rajan. Toivon vain, ettei se ole saanut vihiä suuresta tapas-suunnitelmastamme.

- Voi, jos se tietää siitä olemme tuhon omia. Tuhon omia!

- Kerää itsesi Domenico! Nyt meidän pitää miettiä kuka tämän tilanteen voisi hoitaa. Mieleeni tulee vain yksi mies...

- Voi herra, ette kai vaan tarkoita...

- Kyllä! Jos joku tämän sotkun osaa selvittää, niin sheriffi McCloud!

URHO

KONTIO